

महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ

पर्यावरण विषयक जाहीर लोकसुनावणीची सुचना

वने व पर्यावरण मंत्रालय, भारत सरकार यांची अधिसूचना दि.१४.०९.२००६ व सुधारीत अधिसूचना दि. ०१.१२.२००९ अन्वये मे. द विदर्भ को-ऑफरेटीव्ह मार्केटिंग फेडरेशन लिमिटेड, या कंपनीहारे -मौजा-मारजघाट, खसरा नं.२८, प.ह. नं.१३, तालुका उमरेड, जि.नागपुर येथे एसएसपी/फोर्टिफाईड (झिंकेटेड/बोरोनेटेड), एसएसपी, जीएसएसपी/ फोर्टिफाईड (झिंकेटेड/बोरोनेटेड), जीएसएसपी आणि मिश्र खत (एनपीके/प्रोम) या उत्पादनासाठी प्रस्तावित प्रकल्पाची पर्यावरण विषयक जाहिर लोकसुनावणीकरिता अर्ज महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाकडे सादर केलेला आहे. सदर प्रस्तावित प्रकल्पाची पर्यावरण विषयक जाहिर लोकसुनावणी आयोजीत करण्यात येत आहे. लोकसुनावणीचे ठिकाण, दिनांक व वेळ खालीलप्रमाणे नमूद केलेली आहे.

सदर जाहीर जनस्नावणी कंपनीच्या परिसरात तसेच ऑनलाईन पध्दतीने वे-बॅक्स ॲप द्वारे घेण्यात येईल. मौखिक किंवा लेखी आक्षेप जाहिर जनसुनावणीच्या वेळेस सुध्दा नोंदविता येईल. जाहिर जनसुनावणी खालील ठिकाणी घेण्यात येईल.

सनावणीचे ठिकाण

:- मे. द विदर्भ को-ऑफरेटीव्ह मार्केटिंग फेडरेशन लिमिटेड.

मौजा-मारजघाट, खसरा नं.२८, प.ह. नं.१३, तालुका उमरेड, जि.नागपूर

सुनावणीची तारीख

:- 09/03 /2022

सुनावणीचे वेळ

:- दुपारी १२.३० वाजता. वे-बॅक्स ॲप मिटींग नंबर :- 2516-372-2287

:- 123456

सदर प्रकल्पाबाबत लेखी स्वरूपात विचार, टिका, टिप्पणी ही जाहीरात प्रसिद्ध झाल्यापासून जाहिर सुनावणीच्या तारखेपूर्वी खालील पत्त्यावर किंवा इ-मेलद्वारे पाठविण्यात याव्यात.

प्रादेशिक कार्यालय/ उप-प्रादेशिक कार्यालय-२, महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, ५ वा माळा, उद्योग भवन, सिव्हिल लाईन्स, नागपूर. फोन नं. 0712-2560852

Email-ronagpur@mpcb.gov.in / sronagpur2@mpcb.gov.in

त्याचप्रमाणे, सदर प्रकल्पाच्या परिसरामधील रहिवासी, पर्यावरणविषयी काम करणाऱ्या संस्था, सदर प्रकल्पामुळे अन्यप्रकारे प्रभावीत होणारे रहिवासी यांना सदर प्रकल्पासंबंधी विचार, टिका, टिप्पणी तोंडी किंवा लेखी स्वरूपात जाहिर सुनावणी दरम्यान सुध्दा नोंदविता

सदर प्रकल्पाविषयी व पर्यावरण मुल्याकंन अहवालाच्या सारांशाची माहिती असलेले दस्तावेज (इंग्रजी व मराठी) मध्ये खालील कार्यालयांमध्ये उपलब्ध आहेत. संबंधीत व्यक्ती खालील कार्यालयामध्ये सदर कागदपत्रे कार्यालयीन वेळेत अभ्यासू शकतील.

१. जिल्हाधिकारी कार्यालय, नागपूर. २.जिल्हा उद्योग केंद्र, नागपूर. ३. जिल्हा परिषद, नागपूर. ४. उप-विभागीय अधिकारी, उमरेड, ता.उमरेड, जि.नागपूर. ५. वहसिलदार, तहसिल कार्यालय, उमरेड, ता.उमरेड, जि.नागपूर. ६.पंचायत समिती, उमरेड, ता.उमरेड, जि.नागपूर. ७. प्रादेशिक कार्यालय, म.प्र.नि.मंडळ, ५ वा माळा, उद्योग भवन, सिव्हिल लाईन्स, नागपूर. ८. पर्यावरण विभाग, नवीन प्रशासन भवन, १५ वा मजला, मादाम कामा मार्ग, मंत्रालय, मुंबई-३२. ९.मप्रनि मंडळ (मुख्यालय), सायन सर्कल, सायन (पूर्व), मुंबई-22. 10. मुख्याधिकारी, नगर परिषद, बुटीबोरी, जि.नागपूर. 11. ग्रामपंचायत कार्यालय, देवळी (गुजर)/कोलार, ता.जि.नागपूर. 12. ग्रामपंचायतं कार्यालय, बोथली (थाना), ता.उमरेड, जि.नागपूर.

द्वारा :- (आनंद काटोले)

उप-प्रादेशिक अधिकारी-२.

महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, ५ वा माळा, उद्योग भवन, सिव्हिल लाईन्स, नागपूर.४४०००१.

Maharashtra Pollution Control Board

NOTICE FOR ENVIRONMENTAL PUBLIC HEARING

As per Ministry of Environment & Forest, Govt. of India Notification dtd. 14.09.2006 and amended Notification 01.12.2009 M/s. The Vidarbha Co-operative Marketing Federation Limited (VCMF), Kh.No.28, P.H.No.13, Mouza-Marajghat, Tah-Umred, Dist.Nagpur have requested Maharashtra Pollution Control Board, to conduct public hearing for proposed project SSP/Fortified (Zincated/Boronated), SSP, GSSP/Fortified (Zincated/Boronated), GSSP and Mixed Fertilizer (NPK/PROM). All persons including bonafide residents, Environmental groups & local affected persons and others located at the project site can participate in the public hearing.

Views, comments, responses of the public can be filed at the following address in writing since the date of publication of this notice till before the date of public hearing.

Regional Office/ Sub-Regional Office-II, Maharashtra Pollution Control Board, 5th Floor, Udyog Bhawan, Civil Lines,Nagpur. Ph.No. 0712-2560852

Email-ronagpur@mpcb.gov.in / sronagpur2@mpcb.gov.in

Public hearing will be conducted physically at site location as well as through online mode using webex platform and details of meeting number and Password and other details are given below. Oral and written views, responses can also be presented during the public hearing to be conducted at

Kh

: M/s. The Vidarbha Co-operative Marketing Federation Limited,

Kh.No.28, P.H.No.13, Mouza-Marajghat, Tah-Umred, Dist.Nagpur.

Date of Public Hearing : 09/03/2022.

Time of Public Hearing : 12.30 pm webex app meeting number : 2516-372-2287

webex app meeting number . 2510-512

assword : 123456

Copies of the summary of EIA also containing the salient features of the project both in English and Marathi and other information/documents are available at the following offices.

1.District Collector, Nagpur. 2. District Industries Centre, Nagpur. 3. Zilla Parishad, Nagpur. 4. Sub-Divisional Officer, Umred, Tah-Umred, Dist.Nagpur. 5. Tahsil Office, Umred, Tah-Umred, Dist.Nagpur. 6. Panchayat Samiti, Umred, Tah-Umred, Dist.Nagpur. 7. Regional Office, M.P.C. Board, 5th Floor, Udyog Bhawan, Civil Lines, Nagpur. 8. Environment Department, Govt. of Maharashtra, Mantralaya, Mumbai-32. 9. MPCB (HQ), Sion (East), Mumbai-22. 10. Chief Officer, Municipal Council, Butibori, Dist.Nagpur. 11. Gram Panchayat Office, Deoli (Gujar)/Kolaf, Tah. 6 Dist.Nagpur. 12. Gram Panchayat Office, Bothali (Thana), Tah.Umred, Dist.Nagpur,

Concerned persons will be provided access to the summary of the project during office hours at the above-mentioned places.

Sd/-(A.N. Katole)

Sub-Regional Officer-II,

Maharashtra Pollution Control Board, 5th Floor, Udyog Bhawan, Civil Lines, Nagpur-440001.

प्रस्तावित एसएसपी/फोर्टिफाईड (झिंकेटेड ड/बोरोनेटेड) एसएसपी, जीएसएसपी/फोर्टिफाईड (झिंकेटेड/बोरोनेटेड) जीएसएसपी आणि मिश्र खत (एनपीके/प्रोम)करिता उत्पादन सयंत्र मौजे मारजघाट, नागपुर, महाराष्ट्र VCMF द्वारा

कार्यकारी सारांश

प्रस्तावित एसएसपी/फोर्टिफाईड (झिंकेटेड/बोरोनेटेड) एसएसपी, जीएसएसपी/फोर्टिफाईड (झिंकेटेड/बोरोनेटेड) जीएसएसपी आणि मिश्र खत (एनपीके/प्रोम)करिता उत्पादन सयंत्र

स्थानः मौजे मारजघाट, खसरा नं. 28, पीएच न. 13, तालुका उमरेड, जिल्हा - नागपुर, महाराष्ट्र- 441203

प्रकल्पाचा प्रकार	ग्रीनफील्ड प्रकल्प		
ईआयए अधिसूचना 2006	ॲक्टिविटी 5(ए), रासायनिक खते, श्रेणी बी		
आणि त्यातील			
सुधारणांनुसार श्रेणीः			
जागेचे एकूण क्षेत्र	44450 स्क्वे मी. (4.445 हे.)		
प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	सिंगल सुपर फॉस्फेट एसएसपी/झेडएन एसएसपी /बी एसएसपी :1,32,000 एमटी		
	/वार्षिक दाणेदार सिंगल सुपर फॉस्फेट (जीएसएसपी)/ झेडएन जीएसएसपी/बी		
	जीएसएसपी: 1,00,000 एमटी/ वार्षिक, मिश्र खत (एनपीके/पीआरओएम):		
	25,000 एमटी/वार्षिक		
	* हंगामानुसार उत्पादनांची मागणी बदलते आणि त्यानुसार उत्पादने तयार केली		
	जातात. सर्व उत्पादने एकाच वेळी तयार केली जाणार नाहीत. उत्पादनांची संभाव्य		
	उत्पादन क्षमता मागणीवर अवलंबून असेल परंतु मंजुर क्षमते पर्यन्त मर्यादित		
	असेल आणि केवळ आदलाबदली लागू होईल.		
प्रकल्पाची एकुण किंमत	रु. 55 करोड		
टीओआर पत्र/प्रस्ताव क्रमांक	एसआयए/एमएच/आयएनडी 3/60186/2021		
बेसलाईन देखरेख कालावधी	कालावधी : डिसेंबर, 2020 ते फेब्रुवारी, 2021		
आणि प्रयोगशाळा	जे.पी. टेस्ट हाऊस अँड रिसर्च सेंटर शाहीबाबाद इंडस्ट्रियल एरिया शाहीबाबाद,		
	गाझियाबाद (यूपी) ; एनएबीएल मान्यताप्राप्त - प्रमाणपत्र क्रमांक टीसी-8047		
	वैधता 30/06/2022 पर्यन्त		
एनएबीईटी एसीसी नं.	एनएबीईटी/ईआयए/1922/आरए0197 दिनांक 15.03.2021 वैधता 23.11.2022		
	पर्यन्त		

<u>प्रकल्प प्रस्तावक</u>

मेसर्स. द विदर्भ को ऑपरेटीव्ह मार्केटिंग फेडरेशन लिमिटेड, नागपुर (VCMF)

मॉडेल मिल रोड, एस.टी. स्टॅंड जवळ, गणेशपेठ, नागपूर - 440018 ईमेल :_vcmfhongp@gmail.com ; फोन नं. 0712- 2971729

यूआयडी नं. : ईक्यूएमएस/VCMF/ईआयए/पीआर-622/25102021 अहवाल प्रकाशनाची तारीख : 25/10/2021 पुनरावृत्ती क्र. 00

पर्यावरण सल्लागार

(मान्यताप्राप्त सल्लागार) ईक्यूएमएस इंडिया प्रा. ली

QCI/NABET मान्यताप्राप्त सल्लागार

304-305, 3रा मजला, प्लॉट क्र. 16, रिषभ कॉर्पोरेट टॉवर, कम्युनिटी सेन्टर, कड़कड़डूमा, दिल्ली -110092 फोन: 011-42270087, 43062757; वेबसाईट: www.eqmsindia.com; ई-मेल: eqms@eqmsindia.org

प्रस्तावित एसएसपी/फोर्टिफाईड (झिंकेटेड ड/बोरोनेटेड) एसएसपी, जीएसएसपी/फोर्टिफाईड (झिंकेटेड/बोरोनेटेड) जीएसएसपी आणि मिश्र खत (एनपीके/प्रोम)करिता उत्पादन सयंत्र मौजे मारजघाट, नागपुर, महाराष्ट्र VCMF दवारा

1.1 प्रस्तावना

मेसर्स. द विदर्भ को ऑपरेटीव्ह मार्केटिंग फेडरेशन लिमिटेड, नागपुर (VCMF) याला VCMF म्हणुन ओळखले जाते. महाराष्ट्र राज्य सरकारच्या कायद्यांतर्गत VCMF कडे वितरणासाठी विदर्भ विभाग आणि महाराष्ट्र राज्यातील मराठवाडा भागात गाव पातळी पर्यन्त सर्वात मोठे पुरवठा साखळी नेटवर्क आहे. कृषि निविष्ठा जसे की खाते, प्रमाणित बियाणे, कीटकनाशके इ. राज्यातील सर्वात मोठी अन्नधान्य खरेदीची एजन्सी आहे. प्रस्तावित एसएसपी/फोर्टिफाईड (झिंकटेड/बोरोनेटेड) एसएसपी, जीएसएसपी/फोर्टिफाईड (झिंकटेड/बोरोनेटेड) जीएसएसपी आणि मिश्र खत (एनपीके/प्रोम)करिता उत्पादन सयंत्र नावाचा प्रकल्प मौजे मारजघाट, केएच नं. 28, पीएच न. 13, तालुका उमरेड, जिल्हा - नागपुर, महाराष्ट्र 441203 इथे स्थित असेल. हा प्रकल्प सिंगल सुपर फॉस्फेट एसएसपी/झेडएन एसएसपी /बी एसएसपी : (1,32,000 टीपीए), दाणेदार सिंगल सुपर फॉस्फेट (जीएसएसपी)/ झेडएन जीएसएसपी/बी जीएसएसपी: (1,00,000 टीपीए), मिश्र खत जसे की एनपीके/फॉस्फेट युक्त सेंद्रिय खत के/ए पीआरओएम (25,000 टीपीए) अशा खतांची निर्मिती करणार आहेत.

एकुण उत्पादन क्षमतेचा तपशील खाली तक्त 1.1 मध्ये नमुद केला आहे :

तक्ता 1.1 : प्रकल्पाच्या प्रस्तावित उत्पादन क्षमतेचा तपशील

अ.क्र.	तपशील	युनिट	उत्पादन क्षमता
1.	सिंगल सुपर फॉस्फेट (एसएसपी)/झेडएन एसएसपी/ बी एसएसपी	एमटी/वार्षिक	1,32,000
2.	दाणेदार सिंगल सुपर फॉस्फेट जीएसएसपी/झेडएन जीएसएसपी/ बी	एमटी/वार्षिक	1,00,000
	जीएसएसपी		
3.	मिश्र खते (एनपीके/पीआरओएम)	एमटी/वार्षिक	25,000

* हंगामानुसार उत्पादनांची मागणी बदलते आणि त्यानुसार उत्पादने तयार केली जातात. सर्व उत्पादने एकाच वेळी तयार केली जाणार नाहीत. उत्पादनांची संभाव्य उत्पादन क्षमता मागणीवर अवलंबून असेल परंतु मंजुर क्षमते पर्यन्त मर्यादित असेल आणि केवळ आदलाबदली लागू होईल.

प्रकल्पाचे तपशीलवार विवरण तक्ता 1.2 मध्ये दर्शविले आहे.

तक्ता 1.2 : प्रस्तावित प्रकल्पाचा तपशील

अनु	तपशील	युनिट	इतर तपशील
क्र.			
1.	प्रकल्पाची एकुण खर्च	रुपये (करोड मध्ये)	55
2.	क्षेत्राचा तपशील		
₹.	प्लॉटचे एकुण क्षेत्र	स्क्वे.मी.	44450 (4.445 हे)
सी.	हरित क्षेत्र	स्क्वे.मी.	15000(प्लॉटच्या एकुण क्षेत्राच्या 33.7 %)
3.	लोकसंख्या		
₹.	कामगार/कर्मचारी	संख्या	165
बी.	अभ्यागत	संख्या	10
सी.	एकुण लोकसंख्या	संख्या	176
4.	सेवा तपशील आणि पर्यावरणाचे पैल्		

प्रस्तावित एसएसपी/फोर्टिफाईड (झिंकेटेड ड/बोरोनेटेड) एसएसपी, जीएसएसपी/फोर्टिफाईड (झिंकेटेड/बोरोनेटेड) जीएसएसपी आणि मिश्र खत (एनपीके/प्रोम)करिता उत्पादन सयंत्र मौजे मारजघाट, नागप्र, महाराष्ट्र VCMF द्वारा

₹.	पाण्याची एकुण आवश्यकता	केएलडी	265
बी	ताज्या पानाची आवश्यकता	केएलडी	138
सी	सांडपाणी निर्मिती (घरगुती	केएलडी	128
	सांडपाणी आणि औद्योगिक		घरगुती सांडपाणी - 8 केएलडी
	सांडपाण्यासह)		औद्योगिक (स्क्रबिंग) सांडपाणी - 120
			केएलडी
डी	सांडपाणी प्रक्रिया योजना	केएलडी	घरगुती सांडपाणी :
			सांडपाणी प्रक्रिया प्रकल्प - 15 केएलडी
			औद्योगिक सांडपाणी :
			लागु नाही
			वेंचुरी आणि गोलाकार फिरताना फ्लोरीन हे
			त्याच्या संबंधित नलिकांमधून घासले जाते
			जेथे स्क्रबर्स मध्ये प्रवाहाविरुद्ध पाणी पंप
			केले जाते, सर्व वायु पाण्याच्या संपर्कात
			येतात जेथे ते वेगवेगळ्या टप्प्यात
			पाण्याद्वारे शोषले जाते आणि ते हायड्रो
			फ्लोरो मध्ये बदलते.
			सिलिसिक ॲसिड H2SiF6 . 2 ते 7%
			संपृक्तता असलेले हे अतिशय सौम्य आम्ल
			आहे. हे अम्लयुक्त पाणी रॉक फॉस्फेटच्या
			आम्लीकरणासाठी पुन्हा वापरले जाते.
ई	पुनर्नविनीकारण केलेल्या	केएलडी	127
	पाण्याचा पुन्हा वापर करणे		
एफ	विजेची आवश्यकता	केव्हीए	1500
जी	डीजी सेटचा बॅकअप	केव्हीए	1*500
एच	महानगरपालिका एकुण	केजी/दिवस	76
	घनकचरा निर्मिती		

1.2 संदर्भित अटी

राज्य मूल्यमापन समिती (SEAC)/ राज्य पर्यावरण प्रभाव मूल्यांकन प्राधिकरण (SEIAA) कडे संदर्भित अटी सह सादर केल्यानुसार उपरोक्त प्रकल्पाचा केलेला अर्ज प्रस्ताव क्रमांक एसआयए/एमएच /आयएनडी3 /60186/ 2021 दिनांक 28.04.2021 द्वारे जारी करण्यात आला आहे.

1.3 प्रकल्प वर्गीकरण

भारत सरकार (पर्यावरण, वने आणि हवामान बदल मंत्रालय (एमओईएफ&सीसी), ईआयए अधिसूचना 2006 आणि पुढील धोरणानुसार प्रस्तावित प्रकल्प ॲक्टिविटी 5(ए) आंतर्गत समाविष्ट केला जाईल; म्हणून श्रेणी "बी"

प्रस्तावित एसएसपी/फोर्टिफाईड (झिंकेटेड ड/बोरोनेटेड) एसएसपी, जीएसएसपी/फोर्टिफाईड (झिंकेटेड/बोरोनेटेड) जीएसएसपी आणि मिश्र खत (एनपीके/प्रोम)करिता उत्पादन सयंत्र मौजे मारजघाट, नागपुर, महाराष्ट्र VCMF दवारा

ला SEIAA/SEC महाराष्ट्र कडून पर्यावरण मंजूरी आवश्यक आहे. प्रस्तावित प्रकल्प अधिसूचित औद्योगिक क्षेत्राच्या बाहेर स्थित आहे. त्यामुळे प्रकल्पासाठी जनसुनावणी (पब्लिक हिअरिंग) लागू आहे.

1.4 प्रकल्प स्थान

प्रस्तावित प्रकल्प खसरा नं. 28 मौजे माराजघाट, पीएच नं. 13, तालुका उमरेड, जिल्हा नागपूर, महाराष्ट्र-441203. जागेच्या स्थितीचे केंद्र अक्षांश : 20°54'40.41" उत्तर आणि रेखांश: 79°4'59.31" पूर्व.

1.5 पर्यावरणाचे वर्णन

1.5.1 प्रकल्प स्थान गुणधर्म

प्रस्तावित प्रकल्प खसरा नं. 28 मौजे माराजघाट, पीएच नं. 13, तालुका उमरेड, जिल्हा नागपूर, महाराष्ट्र-441203.

हे नागपुर शहरापासून 26 किमी अंतरावर आहे. प्रस्तावित साईट राज्य महामार्ग - 262 (उत्तर दिशेने सुमारे 0.36 किमी) वर जोडलेली आहे. खैरी (का) ईशान्य दिशेला 0.80 कमी अंतरावर असलेले सर्वात जवळचे गाव आहे. बुटीबोरी, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ (एमआयडीसी) द्वारे विकसित केलेली 5- स्टार औद्योगिक वसाहत प्रस्तावित जागेच्या उत्तर पश्चिमेला 8.38 किमी अंतरावर आहे. सर्वात जवळचे रेल्वे स्टेशन बुटीबोरी रेल्वे स्टेशन आहे जे पश्चिमेला 7.34 किमी वर आहे. प्रकल्प स्थळापासून सर्वात जवळचे विमानतळ डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर आंतराष्ट्रीय विमानतळ प्रकल्पाच्या वायव्य दिशेला 26.8 किमी अंतरावर आहे.

1.5.2 भौगोलिक स्थिति

प्रस्तावित साईटचे सुमारे 10 किमी क्षेत्र वरखाली (लहरी) आहे आणि सखल भाग ते उंच सखल भागात बदलत जाते. 10 किमी अभ्यास क्षेत्रातील सरासरी ऊंची समुद्र सपाटीपासून 255 ते 406 मीटरच्या दरम्यान आहे. प्रस्तावित साईटची भौगोलिक स्थिति ही थोडी उंच व बऱ्याचश्या प्रमाणात उंच सखल आहे. समुद्र सपाटीपासून पासून ऊंची 262 ते 290 मीटर आहे.

1.5.3. हवामान आणि हवामानशास्त्र

तापमान : डिसेंबर, जानेवारी, फेब्रुवारी हे हिवाळ्याचे महीने असतात ज्यात दैनंदिन सरासरी किमान तापमान 7.80 से. आणि दैनंदिन सरासरी कमाल तापमान 16.10 से. च्या आसपास असते. मे हा सर्वात उष्ण महिना आहे ज्या मध्ये कमाल तापमान 45.60 से.असते आणि जानेवारी हा सर्वात थंड महिना आहे ज्यामध्ये किमान तापमान 8.8 से.असते.

सापेक्ष आर्द्रता - या प्रदेशात हवा साधारणपणे आर्द्र असते आणि सापेक्ष आर्द्रता वर्षभर जास्त असते. एप्रिल महिन्यात सर्वात कमी आर्द्रता असते असे दिसून येते. सकाळच्या वेळी आर्द्रता पातळी 33-85% च्या दरम्यान असते आणि संध्याकाळी आर्द्रता पातळी 19-76 % असते.

पर्जन्यमान : वार्षिक एकुण पर्जन्यमान 1100.3 मिमी आहे. जून ते सप्टेंबर या कलावधीत एकुण वार्षिक पावसाच्या 83.58 % पाऊस पडला आहे.

प्रस्तावित एसएसपी/फोर्टिफाईड (झिंकेटेड ड/बोरोनेटेड) एसएसपी, जीएसएसपी/फोर्टिफाईड (झिंकेटेड/बोरोनेटेड) जीएसएसपी आणि मिश्र खत (एनपीके/प्रोम)करिता उत्पादन सयंत्र मौजे मारजघाट, नागपुर, महाराष्ट्र VCMF दवारा

वाऱ्याचा वेग आणि वाऱ्याची दिशा - नागपूर (सोनेगाव) जिल्ह्यात वाऱ्याचा वार्षिक सरासरी वेग 6 किमी/तास आहे. परिसरात वाऱ्याची प्रभावी दिशा उत्तर, उत्तर पूर्व आहे.

भूकंप प्रवरण : प्रकल्प क्षेत्र भूकंप प्रवरण क्षेत्र - ॥ (कमी न्कसान जोखीम क्षेत्र) मध्ये येते.

1.5.4 माती पर्यावरण

10 किमीच्या अभ्यास क्षेत्रामध्ये 8 ठिकाणच्या नमून्यांचे परीक्षण करण्यात आले. धान्याच्या आकारमानाच्या विभागणी नुसार, अभ्यासाच्या कलावधीत सर्व नमूना घेतलेल्या मातीमध्ये वाळूची टक्केवारी 8.5 % ते 18.4 %, गाळ 31.1% ते 48.3% आणि चिकणमाती 42.1% ते 51.4% पर्यन्त भिन्नता आढळली. अभ्यासाच्या कालावधीत मातीची पीएच श्रेणी 7.64 ते 7.95 पर्यन्त आढळून आली. अभ्यासाच्या कालावधीमध्ये नमूना घेतलेल्या मातीतील सेंद्रिय कार्बन सामग्री 1.7% ते 2.5 पर्यन्त बदलते. एन, पी आणि के च्या पोषक तत्वांच्या निर्देशांक मूल्यावर आधारित, अभ्यास क्षेत्रातील माती कमी ते माध्यम स्पीक आहे.

1.5.5 पाणी पर्यावरण

भूजल गुणवत्तेची निरीक्षणे : प्रकल्पाच्या ठिकाणाजवळील भूजलच्या 8 नमून्यांचे परीक्षण करण्यात आले. सर्व भौतिक आणि सामान्य मापदंड IAS10500:2012 (दुसरी पुरावृत्ती) नुसार मान्य मर्यादेत आहे . अशा प्रकारे पिण्यासाठी पाणी देण्यासाठी ते पाणी गाळणे आणि निर्जंतुकीकरण करून घेण्याची शिफारस केली जाते. निरक्षण स्थानांचा भूजल गुणवत्ता निर्देशांक सर्व ठिकाणी चांगला आणि GW- 2 (बोथली) येथे उत्कृष्ट असल्याचे आढळले आहे.

भुपृष्ठावरील पाण्याच्या गुणवतेची निरीक्षणे: प्रकल्पाच्या ठिकाणा भोवतीच्या 4 पृष्ठभागाच्या पाण्याच्या नमुन्यांचे परीक्षण करण्यात आले. सर्व विश्लेषित नामुन्यांची ph मूल्ये 7.39 - 7.48 दरम्यान आहेत आणि ते श्रेणी ए च्या मर्यादेत (6.5 - 8.5) आहेत. TDS ची पातळी 192-281 MG/L असल्याचे आढळून आले.

म्हणजेच 500 MG/L या वर्ग अ च्या मर्यादेपेक्षा कमी. एकुण जडपणाची पातळी 118-162 MG/L (वर्ग अ च्या मर्यादेत म्हणजेच 500 MG/L) पर्यन्त आढळून आली. एकुण विरघळलेल्या ओक्सिजन चे मूल्य 6.8 MG/L ते 7.4 MG/L दरम्यान आढळून आले आहे. क्लोराईडची पातळी 39-53 MG/L दरम्यान म्हणजेच वर्ग अ (250 MG/L) च्या मर्यादेत आढळून आली आहे. सल्फेटची पातळी 18-26 MG/L (वर्ग अ च्या मर्यादेत म्हणजेच 400 MG/L) असल्याचे दिसून आले. अभ्यास क्षेत्रातील नायट्रेट पातळी 6.5 ते 8.4 MG/L (वर्ग अ1 च्या मर्यादेत म्हणजेच 20 MG/L) दरम्यान आढळून आली. एकुण कॉलीफॉर्म पातळी 2.2*103 ते 3.9*103 पर्यन्त आढळून आली आहे आणि वर्ग C (5000 MPN/1000 ML) साठी निर्दिष्ट केलेल्या मर्यादेत आढळून आली. सर्व पृष्ठभागाच्या पाण्याच्या नामुन्यांचा पृष्ठभाग जल गुणवत्ता निर्देशांक प्रदूषित नसल्याचे आढळून आले.

1.5.6 हवेचे पर्यावरण

सभोवतालच्या हवेच्या गुणवत्तेच्या निरीक्षांच्या परिणामांची एमओईएफ द्वारे निर्धारित नॅशनल अंबियंट एयर क्वालिटी स्टॅंडर्डसशी (एनएएक्यूएस) तुलना करण्यात आली. भारत सरकारची अधिसूचना दिनांक 16.11.2009 पीएम10, पीएम2.5, एसओ2, एनओएक्स, सीओ ची कमाल संपृक्तता अनुक्रमे 98 एमजी/एम3,

प्रस्तावित एसएसपी/फोर्टिफाईड (झिंकेटेड ड/बोरोनेटेड) एसएसपी, जीएसएसपी/फोर्टिफाईड (झिंकेटेड/बोरोनेटेड) जीएसएसपी आणि मिश्र खत (एनपीके/प्रोम)करिता उत्पादन सयंत्र मौजे मारजघाट, नागपुर, महाराष्ट्र VCMF दवारा

53.80 एमजी/एम3, 12.40 एमजी/एम3, 28.10 एमजी/एम3 आणि 0.81 एमजी/एम3 होती. AAQ-7 (मंगरूळ) येथे सर्व ठिकाणचा हवा गुणवता निर्देशांक समाधानकारक आणि चांगला असल्याचे आढळून आले.

1.5.7 आवाज पर्यावरण

प्रकल्पाच्या 10 किमी त्रिज्या अभ्यास क्षेत्रात ध्वनी निरीक्षांसाठी आठ स्थानांचे नमुने घेण्यात आले. क्षेत्राच्या वर्गीकरणानुसार सर्व निरीक्षण केंद्रांमध्ये आवाजाची पातळी विहित मर्यादेत आहे. एन8 म्हणजे बुटीबोरी औद्योगिक क्षेत्रात प्रामुख्याने औद्योगिक ॲक्टिविटी आणि वाहनांच्या हालचालींमुळे उच्च आवाजाची पातळी दिस्न येते.

1.5.8 रहदारी

प्रकल्पाची जागा एसएच 262 शी जोडेलेली आहे जी 0.36 किमी उत्तर जोड रस्त्याने जोडली जाते. एसएच 262 वर रहदारीची घनता खूप कमी आहे म्हणजेच 5-6 कार/ट्रक प्रती तास एवढी असते. प्रस्तावित प्रकल्पाच्या विकासानंतर ती 5-7 ट्रक्स एवढी वाढेल. परंतु एसएच 262 हा एनएच 7 आणि एसएच 3 ल जोडतो जे प्रकल्पाच्या ठिकाणापासून 8.98 किमी आहे पश्चिमेला एनएच7/एसएच 3 हा वाहतुकीचा प्रमुख रस्ता आहे. चौकाची (क्रॉस रोड इंटर सेक्षन) ची क्षमता 5142 पीसीयू / तास आहे, जिथे विद्यमान रहदारी घनता 0.33 च्या सरासरी बेसलाईनच्या एलओएस सह 1680 पीसीय्/तास आहे.

1.5.9 जैविक पर्यावरण

साईटच्या 10 किमी त्रिज्येमध्ये काही राखीव जंगले आहेत जसे की संरक्षित जंगले (7.88 किमी उत्तर पूर्वेकडे), मकरधोकरा राखीव जंगल (7 किमी दक्षिण पूर्वेकडे), डोंगरगाव राखीव जंगल (8.45 दक्षिण पश्चिम) आणि इंदोली राखीव वन (8.42 किमी दक्षीण पश्चिम). वडगाव जलाशय दक्षीण पश्चिम दिशेला प्रकल्पापासून 2.68 किमी अंतरावर आहे आणि वेणा नदी प्रकल्पाच्या पश्चिम दिशेला 7.84 किमी अंतरावर वाहते. अभ्यास क्षेत्रात कोणतेही पर्यावरण संवेदनशील घटक नाहीत.

वनस्पती: पलाश, किकीर यासारख्या प्रजातींची या जागेत 40 झाडे आहेत आणि अनेक वन्य जाती आहेत. प्रकल्पाच्या बांधकामासाठी अस्तित्वात असलेली झाडे कापणे/ पुन्हा लावणे हे करावे लागणार नाही. सध्याच्या प्रकल्पांतर्गत केलेल्या प्राथमिक आणि दुय्यम अभ्यासा दरम्यान, अभ्यास क्षेत्रातून 55 झाडाच्या प्रजाती, 23 झुडपांच्या प्रजाती आणि 52 वनौषधी/गवत/वेलींची नोंद करण्यात आली. अभ्यास क्षेत्रातील गणना केलेल्या वनस्पतीपैकी, भारतीय वनस्पतींच्या रेड डेटा बुक द्वारे त्यापैकि कुणाचीही धोका श्रेणी मध्ये निवड केलेली नाही. (नायर आणि शास्त्री,1990) आणि धोक्यात असलेल्या वास्क्युलर वनस्पतींची लाल यादी (आययूसीएन,2010; बीएसआय, 2003).

प्राणी जगत : अभ्यास क्षेत्रातील सस्तन प्राण्यांमध्ये संपूर्ण मानवी वसाहतींमध्ये शेळ्या आणि गुरे यांसारख्या पाळीव प्राण्यांची संख्या मोठ्या प्रमाणात आहे. प्रत्यक्ष पाहून आणि लोकांकडून खात्री करून धेऊन अभ्यास क्षेत्रात उंदीर, मुंगूस, घरातील उंदीर असल्याची पुष्टी केली. सरपटणारे प्राणी आणि पाणी व जिमनीवर राहणाऱ्या प्राण्यांमध्ये, अभ्यास क्षेत्रात पाणी व जिमनीवर राहणाऱ्या प्राण्यांच्या 2 प्रजाती आणि सरपटणाऱ्या प्राण्यांच्या 6 प्रजातींची नोंद करण्यात आली. सर्व सूचीबद्ध प्राणी IUCN रेड डेटा बुकसह तपासले असल्यास आढळले की या अभ्यासात नोंदवलेले बहुतेक प्राणी IUCN रेड डेटा बुकच्या "मुबलक" या श्रेणीमध्ये सूचीबद्ध आहेत.

प्रस्तावित एसएसपी/फोर्टिफाईड (झिंकेटेड ड/बोरोनेटेड) एसएसपी, जीएसएसपी/फोर्टिफाईड (झिंकेटेड/बोरोनेटेड) जीएसएसपी आणि मिश्र खत (एनपीके/प्रोम)करिता उत्पादन सयंत्र मौजे मारजघाट, नागपुर, महाराष्ट्र VCMF दवारा

प्राणिजाती: सर्वेक्षणादरम्यान परिसरात 34 प्रजातींची नोंद करण्यात आली. श्रेणी-। मधील प्रजातीत असलेला भारतीय मोर याशिवाय अभ्यास क्षेत्रात कोणतेही असुरक्षित किंवा श्रेणी-। मधील जीवजंत् नाहीत. इंटरनॅशनल युनियन फॉर कॉन्झर्व्हेंशन ऑफ नेचरच्या (IUCN) रेड लिस्टमध्ये भारतीय मोराचे वर्गीकरण 'मुबलक' म्हणून करण्यात आले आहे.

1.5.10 सामाजिक-आर्थिक पर्यावरण

2011 च्या जनगणनेनुसार, नागपूर महानगरपालिकेची लोकसंख्या 2,405,665 आहे. एकूण लोकसंख्येत 1,225,405 पुरुष आणि 1,180,270 महिला आहेत. नगरपालिकेचे लिंग गुणोत्तर दर 1000 पुरुषांमागे 963 स्त्रिया आणि 1000 मुलांमागे 926 मुली असा बाल लिंग गुणोत्तर आहे. नागपूर शहराचा सरासरी साक्षरता दर 91.92% आहे. पुरुष 94.44% आणि स्त्रिया 89.31% साक्षर आहेत.

1.6 अपेक्षित पर्यावरणीय प्रभाव आणि शमन करण्याचे उपाय

1.6.1 वाय प्रदूषण

बांधकाम प्रक्रियेदरम्यान, नागरी बांधकाम उपक्रम आणि प्रकल्पासाठी पाया विकासामुळे धूळ निर्माण होऊ शकते. बांधकाम यंत्रसामग्रीचे कार्य आणि इंधन ज्वलनामुळे हवेचे उत्सर्जन होईल. बांधकाम उपक्रम अल्पकालीन असतील आणि प्रकल्प क्षेत्राच्या आसपास मर्यादित असतील. धूळ पसरण्यावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी बांधकाम स्थळाभोवती बॉरेकेडिंग सारख्या कपात करण्याच्या उपायांची अंमलबजावणी करून, बांधकाम क्रियाकलापांमुळे निर्माण होणारा प्रभाव मर्यादेत नियंत्रित केला जाईल. प्रकल्पाच्या ठिकाणी आणि त्याच्या आजूबाजूला नियमित पाणी शिंपडून धूळ दाबणे, बांधकाम उपकरणांची नियमित प्रतिबंधात्मक देखभाल इ.

ऑपरेशन प्रक्रियेदरम्यान, प्रकल्पात्न हवेचे उत्सर्जनाचे मुख्य प्रकार फल्यू गॅस उत्सर्जन, प्रक्रिया उत्सर्जन आणि फरारी उत्सर्जन असतील. अयोग्य हाताळणी आणि स्टोरेज टॅक व इममध्न गळतीमुळे फरारी उत्सर्जन निर्माण होऊ शकते. हवेच्या उत्सर्जनामुळे प्रकल्पाच्या ठिकाणी आणि जवळपासच्या निवासी भागात सामान्य वातावरणीय हवेच्या गुणवतेवर परिणाम होऊ शकतो ज्यामुळे लोकांना अस्वस्थता आणि संबंधित श्वसन व गंध समस्या उद्भव् शकतात. रॉक फॉस्फेटच्या ऍसिइयुलेशन आणि उत्पादनाच्या क्यूरिंगमधून फ्लोराइड उत्सर्जन देखील तयार होतील. अशा उत्सर्जनांवर नियंत्रण ठेवण्यासाठी, वायू प्रदूषण नियंत्रण उपाय जसे की फोर-स्टेज स्क्रबिंग सिस्टम (पीपीजीएल + एफआरपी स्क्रबर फॅन सक्शन डक्टसह), इस्ट कलेक्टर चेंबर आणि सायक्लोन (इायर सायक्लोन आणि कूलर सायक्लोन) प्रभावी कार्यक्षमतेने स्थापित केले जातील. प्रक्रिया उत्सर्जन नियंत्रित करण्यासाठी, चार-स्टेज व्हेंचुरी स्क्रबर, सायक्लोन आणि अँटी-करंटसह स्क्रबिंग प्रणाली स्थापित केली जाईल. सीपीसीबी नियमांनुसार डीजी सेटची योग्य स्टॅक उंची राखली जाईल. प्लांट स्टॅकमधून होणारे उत्सर्जन MPCB/CPCB ने विहित केलेल्या वैधानिक मर्यादेत राखले जाईल.

1.6.2 ध्वनी प्रदूषण

बांधकाम प्रक्रियेदरम्यान, ध्वनीचे मुख्य कारण म्हणजे कंप्रेसर, मिक्सर, क्रेन, जनरेटर यांसारखी बांधकाम यंत्रे आणि उपकरणे चालवणे आहे. साहित्य नेणाऱ्या वाहनांच्या हालचाली, लोडिंग आणि अनलोडिंग क्रियाकलाप, डीजी सेट चालवणे इत्यादींमधून देखील ध्वनी निर्माण होईल. बांधकाम क्रियाकलापांमुळे, जवळच्या निवासी भागात ध्वनीची पातळी वाढू शकते ज्यामुळे पीडा आणि त्रास होऊ शकतो. तथापि, ध्वनी प्रदूषण टाळण्यासाठी

प्रस्तावित एसएसपी/फोर्टिफाईड (झिंकेटेड ड/बोरोनेटेड) एसएसपी, जीएसएसपी/फोर्टिफाईड (झिंकेटेड/बोरोनेटेड) जीएसएसपी आणि मिश्र खत (एनपीके/प्रोम)करिता उत्पादन सयंत्र मौजे मारजघाट, नागपुर, महाराष्ट्र VCMF दवारा

सर्व प्रतिबंधात्मक उपाय अंमलात आणले जातील जसे की बांधकाम क्रियाकलाप फक्त दिवसा मर्यादित करणे, ध्वनी पातळी वर लक्ष ठेवणे, सर्व यंत्रसामग्रीसाठी ध्वनी मफलर आणि ध्वनीचा दबाव करण्यासाठी उपकरणे इ.

ऑपरेशन टप्प्यात, प्रकल्पातील ध्वनी निर्मितीचे सर्वात संभाव्य स्त्रोत म्हणजे ब्लोअर, व्हॅक्यूम पंप, प्रोसेस पंप, ग्रॅन्युलेटर ड्रायर, कुलर, क्रशर इ. यासारख्या विविध उपकरणांचा आवाज होणे आणि प्लांटच्या आजूबाजूच्या रस्त्यावरील वाहनांच्या हालचालीचा आवाज होणे. प्रस्तावित SSP प्रकल्प हा ऊर्जा कार्यक्षमता आणि कमी आवाज या दोन्ही बाबतीत प्रगत तंत्रज्ञान आणि सुधारित उपकरणांसह एक छोटा प्रकल्प असणार आहे. सतत आवाज आणि कंपने माणसे तसेच प्राण्यांसाठी अनेक समस्या निर्माण करू शकतात. तथापि, जड उपकरणे/पंप/ब्लोअर्सवर वापरणे, बंद दरवाजांसह उपकरणांचे इन्सुलेशन, अशा ठिकाणी योग्य मफलर सिस्टीम/एनक्लोजर/साऊंड-प्रूफिंग ग्लास पॅनेलिंग उपकरणे बसवणे तसेच अभिमुखता ज्यामुळे आवाज संवेदनशील रिसेप्टर्सपासून दूर जाईल, प्रकल्पाभोवती वृक्षारोपण इ. यांसारख्या कमी करण्याच्या उपायांची अंमलबजावणी करून आवाज अनुमत मर्यादेत राखला जाईल.

1.6.3 जल प्रद्षण

बांधकामाच्या टप्प्यादरम्यान, बांधकाम टप्प्यासाठी एकूण 10 KLD पाण्याची आवश्यकता असेल, त्यापैकी 7 KLD घरगुती वापरासाठी मजुरांना आणि 3 KLD बांधकामासाठी आवश्यक असेल. बांधकामाच्या टप्प्यात गोड्या पाण्याचा स्त्रोत खाजगी टॅकरद्वारे केला जाईल. निर्माण होणाऱ्या सांडपाण्याची विल्हेवाट पाण्याच्या खड्ड्यांत केली जाईल. साइटवर होणारे नकारात्मक परिणाम टाळण्यासाठी वाहनांची कोरडी स्वच्छता, गोड्या पाण्याचा केवळ घरगुती कामांसाठी वापर, पावसाळ्यात कोणतेही खणण्याचे काम न करणे इत्यादी उपाय केले जातील.

ऑपरेशन टप्प्यादरम्यान, प्रकल्पाची एकूण पाण्याची गरज 265 KLD इतकी असेल. त्यापैकी 138 KLD गोड्या पाण्याची गरज बोअरवेलमधून पाणी घेऊन भागवली जाईल आणि उर्वरित फ्लोरिन वायूच्या स्क्रबिंगमधून निर्माण होणारे 127 KLD सांडपाणी पुन्हा वापरून पुरवून वापरता येईल. सांडपाण्याची अयोग्य विल्हेवाट आणि हाताळणीमुळे भूजल प्रदूषित होऊ शकते ज्यामुळे नजीकच्या भविष्यात पाणीटंचाई निर्माण होऊ शकते. तथापि, VCMF "झिरो-लिक्विड डिस्चार्ज" प्रकल्पाच्या संकल्पनेचे अनुपालन करेल. पाण्याचे स्रोत प्रदूषित आणि खराब होऊ नयेत म्हणून वादळाच्या वा पावसाच्या पाण्याचे संकलन आणि पुनर्वापर, नियमित देखरेख, गाळ असल्यास निर्जतुकीकरण इ. यासारख्या उपशमन उपायांची अंमलबजावणी हा प्लांट करेल.

1.6.4 कचऱ्याचे व्यवस्थापन

बांधकामाच्या टप्प्यादरम्यान, अयोग्य साठे आणि अयोग्य विल्हेवाट लावल्याने सूक्ष्मजीवांमुळे दूषित होण्याचा धोका वाढू शकतो ज्यामुळे दुर्गंधी पसरू शकते. हा प्रकल्प निवासी आणि कृषी क्षेत्रांच्या परिसरात असल्याने जवळपासच्या लोकांना जंतुमिश्रित रोग होऊ शकतात. खडक, डांबर, धातू, जिप्सम इत्यादी बांधकामाचा कचरा देखील बांधकाम उपक्रमांमधून तयार होईल. या सर्व कामांमुळे जर कचऱ्याची योग्य प्रकारे विल्हेवाट लावली गेली नाही तर परिसराचे सौंदर्य बिघडू शकते, जवळच्या निवासी भागातील लोकांच्या नित्य कामांमध्ये अडथळा येऊ शकतो. त्यामुळे VCMF ने प्रस्तावित प्रकल्पाच्या बांधकामाच्या टप्प्यादरम्यानील परिणाम कमी करण्यासाठी नियुक्त केलेल्या कचराकुंडीचा वापर, C&D कचऱ्याची C&D इथे विल्हेवाट लावणे, पुनर्वापराच्या सामग्रीचा पुनर्वापर, साइट लेव्हलिंगमध्ये उत्खनन केलेल्या मातीचा पुनर्वापर इत्यादी प्रतिबंधात्मक उपायांचे पालन करण्याचे नियोजन केले आहे.

प्रस्तावित एसएसपी/फोर्टिफाईड (झिंकेटेड ड/बोरोनेटेड) एसएसपी, जीएसएसपी/फोर्टिफाईड (झिंकेटेड/बोरोनेटेड) जीएसएसपी आणि मिश्र खत (एनपीके/प्रोम)करिता उत्पादन सयंत्र मौजे मारजघाट, नागपुर, महाराष्ट्र VCMF दवारा

कामाच्या टप्प्यादरम्यान, प्रकल्पातून टाकून दिलेले कंटेनर/बॅरेल्स/लाइनर, वापरलेले/खर्च केलेले तेल इत्यादी अनेक प्रकारच्या घातक टाकावू पदार्थांची निर्मिती होईल. घातक कचन्याची योग्य विल्हेवाट न लावल्यास नुकसान होऊ शकते. वाहनांना इंधन भरताना किंवा सर्व्हिसिंग करताना आणि झीज झाल्यामुळे अपघात होऊन गळती होण्याची शक्यता असते. अशा प्रकारे, साइटवर स्वच्छता राखण्यासाठी कचन्याची योग्य विल्हेवाट लावणे आवश्यक आहे. याव्यतिरिक्त, साइटवर अशा कचन्याची अयोग्य प्रकारे विल्हेवाट लावल्याने कर्मचारी आणि जवळपासच्या लोकांमध्ये रोगजनक रोग आणि संबंधित आजार होऊ शकतात. VCMF घातक कचरा जमा होण्यापासून आणि दूषित होण्यापासून पर्यावरणाचे नुकसान टाळण्यासाठी संभाव्य धोके कमी करण्याच्या उपायांचे पालन करेल जसे की टाकून दिलेले कंटेनर आणि बॅरल्स यांसारख्या औद्योगिक घातक कचन्याची योग्य विल्हेवाट सामान्य घातक कचरा ज्वलन सुविधा येथे लावणे, सामान्य घातक कचरा जाळणे, मशीन इत्यादींच्या ल्युब्रिकेशनसाठी वापरलेल्या तेलाचा पूनर्वापर करणे.

1.6.5 जिमनीवरील वातावरण

आधी या प्रकल्पाची जमीन शेतीसाठी वापरली जात असे, मात्र, जिल्हा दंडाधिकारी, नागपूर यांनी दिलेल्या परवानगीनुसार ती बदलून आता इथे कृषी क्षेत्र करण्यात आले आहे.

बांधकामाच्या टप्प्यादरम्यान, जागेचा भूखंड हा एक रिक्त/अविकसित जमीन असतो. त्यास खत संकुल म्हणून विकसित केले जाईल. साइटवर काही झाडे आहेत. मात्र, विकास करताना एकाही झाडाचे पुनर्रोपण केले जाणार नाही किंवा उपटले जाणार नाही, अशा पद्धतीने विकास केला जाईल.

कामाच्या टप्प्यादरम्यान, जवळपासच्या भागांवर मूल्य घटणारे परिणाम होऊ शकतात कारण आजूबाजूची बहुतेक क्षेत्रे ही कृषी आणि निवासी प्रकारची आहेत. कचरा, सांडपाणी इत्यादीची अयोग्य विल्हेवाट लावल्याने प्रकल्पाच्या जागेचे आणि परिसराचे पर्यावरण खराब होऊ शकते. परिणामाची तीव्रता कमी करण्यासाठी सरकारी आणि घातक कचऱ्याची योग्य विल्हेवाट लावणे, गळती टाळण्यासाठी खबरदारी घेणे इत्यादी कमी करण्याचे उपाय केले जातील.

1.6.6 मातीचे वातावरण

बांधकामाच्या टप्प्यादरम्यान, मोकळ्या जागांवर फरसबंदी किंवा वृक्षारोपण न करता तशाच सोडून दिल्यास मातीची धूप होऊ शकते. अशा प्रकारे, मोकळ्या भागांना एकतर फरसबंदी करणे किंवा हिरवळ लावणे आवश्यक आहे म्हणून स्वच्छता आणि कचरा व्यवस्थापन पद्धतींचा अवलंब केला जाईल, वापरलेले तेल साठवले जाईल आणि जबाबदारीने त्याची विल्हेवाट लावली जाईल, बांधकामाच्या टप्प्यादरम्यान मातीवर होणारा परिणाम कमी करण्यासाठी गळती टाळली जाईल.

कामाच्या टप्प्यादरम्यान, सांडपाणी, रासायनिक, घातक कचरा, वापरलेले तेल आणि इंधन यांसारख्या सामग्रीची गळती माती दूषित करू शकते. घनकचरा आणि द्रव कचऱ्याची अयोग्य विल्हेवाट लावल्यामुळे जैव-विघटनशील कचऱ्यापासून होणारी गळती आणि मातीवरील कचरा सांडल्यामुळे वनस्पतींवर होणारा परिणाम यांचा समावेश होतो. शटडाऊन दरम्यान सांडपाण्याची अयोग्य विल्हेवाट लावल्यास माती आणि दूषित होऊ शकते. बेसलाइनमध्ये वर्णन केल्याप्रमाणे, प्रकल्प साइटच्या मातीच्या गुणवत्तेमध्ये सूक्ष्म अन्नद्रव्यांच्या पुरेशा पातळीसह मध्यम सुपीकता आहे. त्याचप्रमाणे जवळच्या निरीक्षण केंद्रांच्या मातीची गुणवता देखील कमी ते मध्यम सुपीकतेच्या स्थितीत असल्याचे आढळून आले आहे. तेलाची गळती रोखण्यासाठी उद्योग सर्व उपायांचा अवलंब करेल. घातक कचऱ्याची जिमनीत विल्हेवाट लावली जाणार नाही, हे बंधनकारक असेल.

प्रस्तावित एसएसपी/फोर्टिफाईड (झिंकेटेड ड/बोरोनेटेड) एसएसपी, जीएसएसपी/फोर्टिफाईड (झिंकेटेड/बोरोनेटेड) जीएसएसपी आणि मिश्र खत (एनपीके/प्रोम)करिता उत्पादन सयंत्र मौजे मारजघाट, नागपुर, महाराष्ट्र VCMF दवारा

1.6.7 पर्यावरणशास्त्र आणि जैवविविधता

बांधकामाच्या टप्प्यादरम्यान, बांधकाम यंत्रसामग्री, बांधकाम कामे आणि मजुरांचा ओघ यामुळे स्थानिक पाळीव प्राण्यांना त्रास होऊ शकतो. प्रकल्पाच्या ठिकाणी आणि आसपासच्या सूक्ष्म प्रजातींवरही परिणाम दिसून येतो. रोपावरील अस्तित्वात असलेल्या झाडांना उपटले जाणार किंवा त्यांचे पुनर्रोपण केले जाणार नाही. सर्व झाडे टिकून राहतील अशा पद्धतीने विकास केला जाईल. कोणत्याही प्रजातींचे नुकसान टाळण्यासाठी बांधकाम कामांदरम्यान सर्वोत्तम पद्धती अंमलात आणल्या जातील.

कामाच्या टप्प्यादरम्यान, प्रकल्पाच्या सभोवतालच्या पर्यावरणावर होणारा परिणाम मुख्यत्वे वायू प्रदूषकांच्या साचण्यामुळे होईल. वातावरणातील हवेच्या घटकांमध्ये किरकोळ वाढ अपेक्षित आहे. तथापि, वायू प्रदूषण नियंत्रण उपाय आणि उत्सर्जन नियंत्रण कमी करण्याच्या उपायांची अंमलबजावणी केल्यानंतर, परिणाम नगण्य असेल. तसेच, प्रस्तावित प्रकल्प झिरो-लिक्विड डिस्चार्ज प्रकल्प असेल. अशा प्रकारे, प्रस्तावित प्रकल्पामुळे कोणताही मोठा परिणाम अपेक्षित नाही. सर्व MPCB आणि MoEF&CC मानके जपली जातील. वरील बाजूस, दाट हिरवा पट्टा सर्व सीमांच्या परिसरात विकसित केला जाईल जो ध्वनी आणि वायू प्रदूषणासाठी अडथळा म्हणून काम करेल.

1.6.8 सामाजिक-आर्थिक पर्यावरण

बांधकामाच्या टप्प्यादरम्यान शेडचा विकास, यंत्रसामग्री सुरू करणे आणि संबंधित पायाभूत कामे केली जातील. अंदाजे 100 क्र. बांधकाम टप्प्यासाठी मजूर कामावर घेतले जातील. स्थानिक मजुरांना कामावर घेतले जाईल ज्यामुळे आसपासच्या लोकांचे जीवनमान आणि उत्पन्न वाढेल. प्रकल्प बांधकाम क्रियाकलाप सामाजिक वातावरणावर सकारात्मक परिणाम करेल. प्लांटमधील अपघात आणि आवाज संबंधित समस्या स्थानिक कामगारांसाठी मुख्य चिंता आहेत. कामगारांच्या कल्याणासाठी आणि सुरक्षिततेसाठी स्वच्छता, पिण्याच्या पाण्याची सुविधा, PPE ची तरतूद इत्यादी उपाययोजना या ठिकाणी राबवल्या जातील.

कामाच्या टप्प्यादरम्यान, 165 क्रमांकांना रोजगार दिला जाईल. लोकांची संख्या (तात्पुरती- 110 आणि कायम- 55 लोक). कच्चा माल आणि अंतिम उत्पादनांची वाहतूक, प्लांटमधील गैर-महत्वपूर्ण कामांसाठी कंत्राटी मनुष्यबळ (कॅन्टीन, बागकाम, घरकाम इ.) यांसारख्या विविध कामांमध्ये अप्रत्यक्ष रोजगाराच्या संधी निर्माण होत आहेत. क्षेत्राच्या औद्योगिक वाढीमुळे परिसरातील पायाभूत सुविधांच्या विकासास मदत होईल. प्रस्तावित उत्पादनामुळे खतांच्या स्वदेशी उत्पादनात वाढ होईल ज्यामुळे सरकारला करांच्या माध्यमातून उत्पन्न मिळण्यास मदत होईल. प्रकल्प स्थानिक प्रशिक्षण आणि रोजगार कार्यक्रमांसाठी योगदान देईल. प्रकल्पाबाहेरील लोक आणि समुदायांसाठी VCMF द्वारे CSR उपक्रम हाती घेतले जातील. सर्व कर्मचाऱ्यांना आवश्यकतेनुसार वैयक्तिक संरक्षणात्मक उपकरणे जसे की इअर प्लग/मफलर, मास्क, हातमोजे इ. प्रदान केले जातात. कामगारांच्या वैद्यकीय चाचण्या वेळोवेळी घेतल्या जातात. वनस्पतीमध्ये OHSAS मार्गदर्शक तत्त्वांचे पालन केले जाते.

1.6.9 *निष्कर्ष*

अपेक्षित प्रभाव मध्यम ते कमी महत्त्वाचे आणि परिमाणे वेगवेगळी आहेत. बांधकामाच्या टप्प्यादरम्यान किमान परिणाम अपेक्षित आहे जो योग्य पर्यावरण व्यवस्थापन नियंत्रण उपायांचे पालन करून वसूल केला जाईल. तथापि, कामाच्या टप्प्यादरम्यान, प्रदूषित हवेची गुणवत्ता, सांडपाणी निर्मिती आणि आवाजाची वाढलेली पातळी यामुळे परिणाम अपेक्षित आहे. या प्रकल्पामुळे अप्रत्यक्ष रोजगार निर्मिती, स्वदेशी उत्पादनात वाढ आणि

प्रस्तावित एसएसपी/फोर्टिफाईड (झिंकेटेड ड/बोरोनेटेड) एसएसपी, जीएसएसपी/फोर्टिफाईड (झिंकेटेड/बोरोनेटेड) जीएसएसपी आणि मिश्र खत (एनपीके/प्रोम)करिता उत्पादन सयंत्र मौजे मारजघाट, नागप्र, महाराष्ट्र VCMF द्वारा

शेतकऱ्यांना रासायनिक खतांची उपलब्धता सुलभता यासारखे विविध सकारात्मक परिणाम देखील आहेत. असे मानले जाते की प्रस्तावित शमन उपाययोजना करून अपेक्षित नकारात्मक प्रभाव कमी केले जाऊ शकतात.

1.7 पर्यावरण निरीक्षण कार्यक्रम

आवश्यक अनुपालनांचे पालन करण्यासाठीच्या नियामक आवश्यकतेनुसार पर्यावरण निरीक्षण योजना लागू केली जाईल. आवश्यक अनुपालनांचे पालन करण्यासाठी नियामक आवश्यकतेनुसार पर्यावरण निरीक्षण योजना लागू केली जाईल. MoEF&CC मार्गदर्शक तत्त्वांनुसार, पर्यावरण निरीक्षण अहवाल आणि पर्यावरण मंजुरीमध्ये नमूद केलेल्या अटींचे पालन RO-MoEF&CC, SPCB, MoEF&CC ऑनलाइन पोर्टल इ. वर म्हणजे परिवेश वर सबिमेट केले जाईल आणि कंपनीच्या वेबसाइटवर अपलोड केले जातील. एप्रिल ते सप्टेंबर आणि ऑक्टोबर ते मार्च या कालावधीसाठी अनुक्रमे जून आणि डिसेंबर महिन्यात अनुपालने सादर केली जातील. देखरेख करण्यासाठी तृतीय पक्ष प्रयोगशाळा (मान्यताप्राप्त MoEF आणि NABL प्रयोगशाळा) नियुक्त केली जाईल. तसेच, स्वयं-पर्यावरण लेखापरीक्षण, आरोग्य आणि स्रक्षा लेखापरीक्षण दरवर्षी केले जाईल.

1.8 अतिरिक्त अभ्यास

धोका ओळखण्यासाठी आणि कमी करण्याच्या तयारीसाठी जोखीम मूल्यांकन अभ्यास हाती घेण्यात आला आहे. प्लांटमध्ये ऑन-साइट आणि ऑफ-साइट आपत्कालीन योजना स्वीकारली जाईल. प्लांटने खालील सुरक्षा उपायांची शिफारस केली आहे.

- सर्व कामाच्या पद्धती आणि उपकरणांसाठी सुरक्षित कार्यपद्धती उपलब्ध असावी.
- कामगारांना सुरक्षित कार्यपद्धतींचे पालन करण्यात अयशस्वी झाल्याच्या परिणामांची माहिती दिली पाहिजे.
- अर्थिंग सर्किट्ससाठी विद्युत प्रतिकार राखला पाहिजे.
- फ्लॅंज, पाइपलाइन आणि ट्रान्स्फिरेंग लाइनच्या इतर घटकांमध्ये बिघाड टाळण्यासाठी प्रतिबंधात्मक देखभाल नियोजित आणि योजनेनुसार केली जाईल. गळती/गळती जहाजाच्या खाली असलेल्या डाईक क्षेत्रापर्यंत मर्यादित असेल.
- रस्त्यावरील टॅंकर सुरक्षितपणे उतरवण्यासाठी ॲसिड अनलोडिंगची मानक प्रक्रिया लागू केली जाईल आणि ती लागू केली जाईल.
- टँकर अनलोडिंगसाठी स्टॅटिक अर्थिंगची तरतूद केली जाईल.
- इम हॅडलिंग ट्रॉलीचा वापर इम्सच्या झाडापर्यंत वाहतूक करण्यासाठी आणि स्टोरेजपासून प्रक्रिया क्षेत्रापर्यंत अंतर्गत हाताळणीसाठी केला जाईल.
- आवश्यकतेन्सार अग्निशामक यंत्रे प्रविली जातील.
- वेगवेगळ्या ठिकाणी प्रथमोपचार पेट्याही दिल्या जातील.
- ज्वलनशील रसायनांच्या साठवण्कीच्या ठिकाणी पाण्याची शॉवरिंग व्यवस्था प्रविली जाईल.
- क्षेत्रास "नो स्मोक झोन" म्हणून घोषित केले जाईल.

प्रस्तावित एसएसपी/फोर्टिफाईड (झिंकेटेड ड/बोरोनेटेड) एसएसपी, जीएसएसपी/फोर्टिफाईड (झिंकेटेड/बोरोनेटेड) जीएसएसपी आणि मिश्र खत (एनपीके/प्रोम)करिता उत्पादन सयंत्र मौजे मारजघाट, नागपुर, महाराष्ट्र VCMF द्वारा

1.9 प्रकल्पाचे फायदे

हा प्रकल्प जवळच्या लोकांना फायदेशीर ठरेल. CER/CSR/ISC उपक्रमांद्वारे कंपनी व्यवस्थापन स्थानिक लोकांसाठी पर्यावरण, वैद्यकीय आणि वाहतूक इत्यादी क्षेत्रातील पायाभूत सुविधा सुधारण्यासाठी वचनबद्ध असेल. प्राथमिक साइट भेटीच्या आधारे, गावांमधील पायाभूत सुविधांच्या मागणीचे मूल्यमापन गरजेनुसार आणि आणि प्राधान्यान्सार केले जाईल.

- प्रस्तावित प्रकल्पामुळे वाहतूक, साहित्य लोडिंग/अनलोडिंग यासारख्या सुविधांसाठी कंत्राटी कामगार
 आणि अकुशल कामगार अशा एकूण 180 व्यक्तींना प्रत्यक्ष आणि अप्रत्यक्ष रोजगार मिळेल.
- कामाच्या आवश्यकतेनुसार स्थानिक समुदायाच्या विकासासाठी प्रशिक्षण कार्यक्रम स्थापित केले जातील.
- क्षेत्रामध्ये प्रेरित दुय्यम विकास.
- यजमान समुदायामध्ये वाढलेला रोख प्रवाह आणि स्थानिक अर्थव्यवस्थेला चालना आणि स्थानिक कंत्राटदारांकडून साहित्य प्रवठ्यापासून स्थानिक आर्थिक लाभ
- स्थानिक लोकसंख्येचा त्यांच्या चांगल्या उपजीविकेसाठी प्रशिक्षण आणि कौशल्य विकास.
- स्थानिक लोकांना अप्रत्यक्ष व्यवसायाच्या संधी बांधकामादरम्यान तसेच कामाच्याच्या टप्प्यादरम्यान उपलब्ध असतील
- गृहनिर्माण, विद्युतीकरण, वैद्यकीय, आरोग्य क्षेत्रातील विकास स्धारेल.
- पायाभूत स्विधा आणि उपय्क्ततांमध्ये स्धारणा सामान्यतः राहणीमानात आणखी स्धारणा करणे.
- याचा परिणाम स्थानिक विक्रेत्यांच्या अर्थव्यवस्थेत सुधारणा होईल.

1.10 पर्यावरण व्यवस्थापन योजना

टिकाऊपणासाठी OH&S धोरण आणि EHS धोरण प्लांटद्वारे स्वीकारले जाईल. पर्यावरण व्यवस्थापन योजना आणि OHSAS मार्गदर्शक तत्त्वांचे पालन करण्यासाठी प्लांटमध्ये स्वतंत्र EMP सेल, फायर आणि सेफ्टी सेल आणि व्यावसायिक आरोग्य केंद्र प्रदान केले जाईल.

प्रकल्पाचा एकूण अंदाजित खर्च रु. ५५ कोटी. प्रकल्पाला पर्यावरण मंजुरी मिळाल्यानंतर आणि आराखड्याला मंजुरी मिळाल्यानंतर बांधकाम सुरू होईल. त्यानुसार बांधकाम पूर्ण होण्यास २४ महिन्यांचा कालावधी लागणार आहे. अंदाजे रु. पर्यावरण व्यवस्थापन योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी 115 लाखांचे योगदान दिले जाईल. कंपनी भारत सरकारने घालून दिलेले मानके आणि पर्यावरणीय शाश्वततेचे पालन करण्यासाठी पर्यावरण व्यवस्थापन योजनेवर खर्च करेल.

VCMF CPCB आणि MoEF&CC द्वारे CREP (कॉर्पोरेट रिस्पॉन्सिबिलिटी फॉर एन्व्हायर्नमेंटल प्रोटेक्शन) साठी दिलेल्या सर्व मार्गदर्शक तत्त्वांची अंमलबजावणी करेल आणि त्याचे वार्षिक अनुपालन MPCB ला सादर करेल.

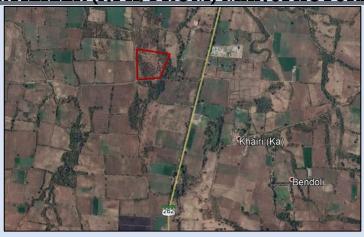
1.11 निष्कर्ष

अशाप्रकारे, सकारात्मक नोंदींनुसार असा निष्कर्ष काढला जाऊ शकतो की शमन उपाय आणि पर्यावरण व्यवस्थापन योजनेच्या अंमलबजावणीनंतर प्रकल्पाच्या कार्याचा पर्यावरणावर कोणताही मोठा परिणाम होणार नाही.

EXECUTIVE SUMMARY

for

PROPOSED SSP/FORTIFIED (ZINCATED/BORONATED) SSP, GSSP/FORTIFIED (ZINCATED/BORONATED) GSSP AND MIXED FERTILIZER (NPK/PROM) MANUFACTURING PLANT

at

KH. NO. 28 of Mouza, Marajghat, PH NO. 13, TQ.: Umred, District-Nagpur, Maharashtra-441203

	marajgnat, i ii 110. 10, i Qii Oliiica, Dibillot itagpal, manalabiila i illo		
Type of Project	Greenfield project		
Category as per EIA	Activity 5(a), Chemical Fertilizers		
notification 2006 and its	Category B		
amendments:			
Total Plot Area	44450 m ² (4.445 ha.)		
Proposed Production	Single Super Phosphate (SSP)/Zn SSP/ B SSP: 1,32,000 MT/Annum		
Capacity	Granulated Single Super Phosphate (GSSP)/Zn GSSP/B GSSP: 1,00,000 MT/Annum		
	Mix Fertilizer (NPK/PROM) : 25,000 MT/Annum		
	*As per season, the demand of products pattern changes and accordingly products will be		
	manufactured. All the products will not be manufactured at a time. The likely production		
	capacity of the products will depend upon demand but limited to the sanctioned capacity		
	and only interchangeability will be applicable.		
Total Cost of Project	₹ 55 Crores		
TOR Letter/Proposal	SIA/MH/IND3/60186/2021		
No.			
Baseline Monitoring	Period: December,2020 to February,2021		
Period and Laboratory	J. P Test House & Research Centre Shahibabad Industrial Area Shahibabad Ghaziabad (UP);		
-	NABL Accreditated- Certificate No. TC-8047 valid till 30/06/2022		
NABET Acc. No.	NABET/EIA/1922/RA0197 dated 15.03.2021 valid till 23.11.2022		

PROJECT PROPONENT

M/s THE VIDARBHA COOPERATIVE MARKETING FEDERATION LIMITED, NAGPUR (VCMF)

Model Mill Road, Near S.T. Stand Ganeshpeth, Nagpur – 440018

Email: vcmfhongp@gmail.com; Phone no.: 0712-2971729

UID No.: EQMS/VCMF/EIA/PR-622/25102021

Report Release Date: 25/10/2021 Revision No: 00

ENVIRONMENTAL CONSULTANT:

(Approved Consultant)

EQMS INDIA PVT LTD.

QCI/NABET Accredited Consultant

304-305, 3rd Floor, Plot No. 16, Rishabh Corporate Tower, Community Centre, Karkardooma, Delhi – 110092 Phone: 011-42270087, 43062757; Website: www.eqmsindia.com; E-mail: eqms@eqmsindia.org

<u>Disclaimer:</u> This document has been prepared with all reasonable skills, knowledge, care and diligence by M/s. EQMS India Pvt. Ltd., Karkardooma, Delhi, the NABET accredited and national level leading Environmental Consultancy Organization within the terms of the contract with the client (Project Proponent), incorporating their General Terms and Conditions of Business and taking account of the resources devoted to it by Business Agreement. The report was discussed with the project proponent in details before releasing. This report has been prepared using information received from Client, collecting primary data and compilation of secondary data from available resources. We are not responsible for the origin and authenticity of the information, drawings or design details provided by the Client.

Proposed SSP/Fortified (Zincated/Boronated) SSP, GSSP/Fortified (Zincated/Boronated) GSSP and Mixed Fertilizer (NPK/PROM) Manufacturing Plant at Mouza, Marajghat, Nagpur, Maharashtra by VCMF

1.1. INTRODUCTION

M/s The Vidarbha Co-operative Marketing Federation Limited, Nagpur (VCMF) popularly known as VCMF has been recognized under Maharashtra State Government Act. VCMF has the largest supply chain network upto village level in Vidarbha region and Marathwada regions of Maharashtra state for distribution of Agri-inputs like Fertilizers, Certified seeds, Pesticides etc. It has the largest food grains procurement agency of the state.

The proposed project titled ""Proposed SSP/Fortified (Zincated/Boronated) SSP, GSSP/Fortified (Zincated/Boronated) GSSP and Mixed Fertilizer (NPK/PROM) Manufacturing Plant" will be located at KH. NO. 28 of Mouza, Marajghat, PH NO. 13, TQ.: Umred, District-Nagpur, Maharashtra-441203. The project will be manufacturing fertilizers like Single Super Phosphate/Zn SSP/B SSP (1,32,000 TPA)/ Granulated Single Super Phosphate/ Zn GSSP/ B GSSP (1,00,000 TPA) and Mixed Fertilizer i.e., NPK/Phosphate Rich Organic Manure k/a PROM (25,000 TPA).

Details of total proposed production capacity is mentioned below in **Table 1.1**:

Table 1.1: Details of Proposed Production Capacity of Project

S.No.	Particulars	Unit	Production Capacity
1.	Single Super Phosphate (SSP)/Zn SSP/ B SSP	MT/Annum	1,32,000
2.	Granulated Single Super Phosphate (GSSP)/ Zn GSSP/ B GSSP	MT/Annum	1,00,000
3.	Mixed Fertilizer (NPK/PROM)	MT/Annum	25,000

*As per season, the demand of products pattern changes and accordingly products will be manufactured. All the products will not be manufactured at a time. The likely production capacity of the products will depend upon demand but limited to the sanctioned capacity and only interchangeability will be applicable.

Detailed statement of the project is shown below in Table 1.2.

Table 1.2: Details of Proposed Project

S.No.	Particulars	Unit	Details
		Rs.	
		(In	
1.	Total Project Cost	Crores)	55
2.	AREA DETAILS		
a.	Total Plot Area	m ²	44450 (4.445 ha.)
c.	Green Area	m ²	15000 (33.7% of total plot area)
3.	POPULATION		
a.	Workers/Staff	No.	165
b.	Visitors	No.	10
c.	Total Population	No.	176
4.	SERVICE DETAILS & ENVIRONMENTAL ASPECTS		
a.	Total Water Requirement	KLD	265
	Fresh Water		
b.	Requirement	KLD	138

Proposed SSP/Fortified (Zincated/Boronated) SSP, GSSP/Fortified (Zincated/Boronated) GSSP and Mixed Fertilizer (NPK/PROM) Manufacturing Plant at Mouza, Marajghat, Nagpur, Maharashtra by VCMF

S.No.	Particulars	Unit	Details
	Wastewater Generation		
	(Including Domestic		128
	Sewage & Industrial		Domestic Sewage- 8 KLD; Industrial
C.	Effluent)	KLD	(Scrubbing) Effluent- 120 KLD
			Domestic Sewage:
			Sewage Treatment Plant- 15 KLD
			Industrial Effluent:
			Not Applicable
			Fluorine is scrubbed through their
			respective ducts in venturi and
			cyclone where water is pumped in
			anti-current in the scrubbers, all the
			gases come in contact with water
			where it is absorbed by the water in different stages, and it turns in to
			Hydro fluoro-silicic Acid H ₂ SiF ₆ . This
			is very dilute acid having
			concentration from 2 to 7%. This
	Wastewater Treatment		acidic water is reused for acidulation
d.	Schemes/Capacity	KLD	of rock phosphate.
e.	Recycled Water Reuse	KLD	127
f.	Power Requirement	kVA	1500
g.	DG Sets (Backup)	kVA	1x500
	Total Municipal Solid	kg/day	76
h.	Waste Generation		

1.2. TERMS OF REFERENCE

The application for the scoping of the said project as submitted to the State Expert Appraisal Committee (SEAC)/State Environment Impact Assessment Authority (SEIAA) and Terms of Reference (TOR) was issued vide *Proposal No. SIA/MH/IND3/60186/2021 dated 28.04.2021*.

1.3. PROJECT CATEGORIZATION

As per the Government of India (Ministry of Environment, Forests & Climate Change (MoEF&CC),) EIA Notification 2006 and further amendments, the proposed project will be covered under *Activity 5(a); Category B* and hence requires environmental clearance from SEIAA/SEAC Maharashtra. The proposed project is located outside Notified Industial Area. Hence, Public Hearing is applicable for the project.

1.4. PROJECT LOCATION

The proposed project is located at KH. NO. 28 of Mouza, Marajghat, PH NO. 13, TQ.: Umred, District-Nagpur, Maharashtra-441203. The coordinates of center of site are **Latitude**: 20°54'40.41"N and **Longitude**: 79° 4'59.31"E.

1.5. DESCRIPTION OF THE ENVIRONMENT

1.5.1. Site Characteristics

The proposed project is located at KH. NO. 28 of Mouza, Marajghat, PH NO. 13, TQ.:

Proposed SSP/Fortified (Zincated/Boronated) SSP, GSSP/Fortified (Zincated/Boronated) GSSP and Mixed Fertilizer (NPK/PROM) Manufacturing Plant at Mouza, Marajghat, Nagpur, Maharashtra by VCMF

Umred, District-Nagpur, Maharashtra-441203. The site lies in Nagpur District of Maharashtra. It is located 26 km from Nagpur City. The proposed site is accessible to State Highway-262 (about 0.36 km in North direction. Khairi (Ka) is the nearest village located at 0.80 km in North-east Direction. Butibori, a 5-star Industrial estate developed by Maharashtra Industrial Development Corporation (MIDC) is located at 8.38 km in North-west direction of proposed site. Nearest Railway Station is Butibori Railway Station located at 7.34 km in West direction. Nearest Airport from the project site is Dr. Babasaheb Ambedkar International Airport located at 26.8 km in North-west direction of project site.

1.5.2. Topography

Topography around 10 km area of the proposed site is undulating and varies from rather plain to high contour areas. The average elevation in 10 km study area ranges between 255 to 406 metres above mean sea level. The topography of proposed site is undulated with minor contour in the area. The elevation ranges from 262 to 290 amsl.

1.5.3. Climate and Meteorology

Temperature: December, January and February constitute winter months with daily mean minimum temperature around 7.8°C and daily mean maximum temperature around 46.1°C. May is the hottest month with maximum temperature at 45.6°C and January is the coldest month with minimum temperature at 8.8 °C.

Relative Humidity— The air is generally moist in the region and relative humidity is high throughout the year. The lowest humidity is observed for the Month April. The humidity level ranges between 33 - 85% during morning time and in evening time humidity level is 19%-76%.

Rainfall—The annual total rainfall is 1100.3 mm. Over 83.58% of the total annual rainfall is received during the June to September.

Wind Speed & Wind Direction— The annual mean wind speed is 6 km/hr in Nagpur (Sonegaon) district. Pre-dominant wind direction in the area is N, NE.

Seismicity: Project area falls in the Seismic Zone-II (Low Damage Risk Zone).

1.5.4. Soil Environment

8 sampling locations were monitored in 10 km study area. As per the grain size distribution the percentage of sand in all sampled soil was found varied from 8.5% to 18.4%, silt varied from 31.1% to 48.3% and Clay from 42.1% to 51.4% during study season. The soil pH ranges were observed from 7.64 to 7.95 during study season. The Organic Carbon content of sampled soil during study seasons varied from 1.7% to 2.5. Based on Nutrient Index Value for N, P and K, the soils of study area fall into *Low to Medium Fertility Status*.

1.5.5. Water Environment

Observations on Ground Water Quality: 8 samples of groundwater nearby the project site were monitored. All physical and general parameters were observed within the permissible limit as per IS10500:2012 (Second Revision). Thus, it is recommended that water be filtered and disinfected prior to be given for drinking water requirements. Groundwater Quality Index of monitoring locations were found to be good at all locations and excellent at GW-2 (Bothali).

Observations on Surface water Quality: 4 surface water samples around the project site was monitored. The pH values of all analyzed samples ranged between 7.39 – 7.48 and are within the class A limit (6.5-8.5). The TDS levels were observed to be 192-281 mg/l

Proposed SSP/Fortified (Zincated/Boronated) SSP, GSSP/Fortified (Zincated/Boronated) GSSP and Mixed Fertilizer (NPK/PROM) Manufacturing Plant at Mouza, Marajghat, Nagpur, Maharashtra by VCMF

i.e., below Class A limit of 500 mg/l. Total hardness levels were observed to be ranging from 118-162 mg/l (within limits of Class A i.e., 500 mg/l). Values of total dissolved oxygen were observed between 6.8 mg/l to 7.4 mg/l. Chloride levels were observed between 39-53 mg/l i.e., within limits of Class A (250 mg/l). The levels of sulphates were observed be 18-26 mg/l (within Class A limits i.e., 400 mg/l). Nitrate levels of study area were found to be ranging from 6.5 to 8.4 mg/l (within Class Al limit i.e., 20 mg/l). Total Coliform levels were observed from 2.2x10³ to 3.9x10³ and were found within the limits specified for Class C (5000 MPN/1000 ml). Surface Water Quality Index of all surface water samples was found to be non-polluted.

1.5.6. Air Environment

The monitoring results of ambient air quality were compared with the National Ambient Air Quality Standards (NAAQS) prescribed by MoEF; GoI Notification dated 16.11.2009. The maximum concentration of PM_{10} , $PM_{2.5}$, SO_2 , NO_X , CO was 98 μ g/m³, 53.80 μ g/m³, 12.40 μ g/m³, 28.10 μ g/m³ and 0.81 mg/m³, respectively. Air Quality Index of all locations was found to be satisfactory and good at AAQ-7 (Mangrul).

1.5.7. Noise Environment

Eight locations for noise monitoring were sampled in 10 km radius study area of the project. The noise level is within the prescribed limit in all the monitoring stations as per classification of area. Higher noise levels were observed in N8 i.e., Butibori Industrial Area primarily due to industrial activities and vehicular movement.

1.5.8. Traffic

The project site is connected to SH-262 located 0.36 km, N) connecting via approach road. Traffic density on SH-262 is very low i.e., 5-6 cars/trucks per hour. There will be increment of approx. 5-7 trucks after development of proposed project. However, SH-262 connects to NH-7 & SH-3 located 8.98 km, W from the project site. NH-7/SH-3 is the primary road involved in transportation. The capacity of crossroad intersection is 5142 PCU/hr where the existing traffic density is 1680 PCU/hr with Average Baseline LOS of 0.33.

1.5.9. Biological Environment

There are few reserved forests located in the 10km radius area of the site i.e., Protected Forests (7.88km, NE), Makardhokra Reserved Forests (7.00km, SE), Dongargaon Reserved Forest (8.45km, SW) and Indoli Reserved Forest (8.42 km, SW). Wadgaon Reservoir is located at 2.68 km distance from project in SW direction and Vena River is flowing at distance of 7.84 km in west direction of project. There are no environmentally sensitive components within study area.

Flora: There are 40 no. of trees located in within the plot of various species like Palash, Keekar and several wild varieties. There will be no cutting/transplantation of existing trees for construction of project. During primary and secondary study carried out under present project, 55 tree species, 23 shrub species and 52 herbs/grasses/climbers were recorded from the study area. Among the enumerated flora in the study area, none of them were assigned any threat category, by RED data book of Indian Plants. (Nayar and Sastry, 1990) and red list of threatened Vascular plants (IUCN, 2010; BSI, 2003).

Fauna: The mammals in the area studied have largely the population of domestic ungulates like goats and cattle throughout the human settlements. Direct sighting and people consultation confirmed the presence of mouse, mongoose, common house rat in the study area. Among the reptiles and amphibian, 2 species of amphibians and 6 species of reptiles were recorded in study area. The listed animal all so cross checked

Proposed SSP/Fortified (Zincated/Boronated) SSP, GSSP/Fortified (Zincated/Boronated) GSSP and Mixed Fertilizer (NPK/PROM) Manufacturing Plant at Mouza, Marajghat, Nagpur, Maharashtra by VCMF

with IUCN red data book and found that most of the animals recorded in this study were listed as "Least Concern" category of IUCN Red Data Book.

Avifauna: During survey, 34 no. of species were recorded in the area. There is no endangered or Schedule-I faunal species present in the study area except Pavocristatus which is a schedule-I species. The Indian Peafowl is categorized as 'Least Concerned' in the International Union for Conservation of Nature's (IUCN) Red List.

1.5.10. Socio-economic Environment

As of the 2011 Census, Nagpur municipality has a population of 2,405,665. The total population constitute, 1,225,405 males and 1,180,270 females. The municipality has a sex ratio of 963 females per 1,000 males and child sex ratio of 926 girls per 1,000 boys. Average literacy rate of Nagpur city is 91.92%. Men are 94.44% and women are 89.31% literate.

1.6. ANTICIPATED ENVIRONMENTAL IMPACTS AND MITIGATION MEASURES

1.6.1. Air Pollution

During Construction Phase, civil construction activities and foundation development for project may lead to dust generation. Operation of construction machineries and fuel combustion will lead to air emissions. Construction activities will be short-lived and restricted within vicinity of project area. Impact generated due to construction activities will be regulated within limits by implementation of mitigation measures like Barricading will be done around the construction site to control dust dispersion into the surroundings, Dust suppression by regular water sprinkling in and around the project site, Routine preventive maintenance of construction equipments etc.

During Operation Phase, the main types of air emission from project will be flue gas emissions, process emissions and fugitive emissions. Fugitive emissions may generate from improper handling, spills & leaks from storage tanks & drums. Air emissions could affect general ambient air quality in project site and nearby residential areas that might lead to discomfort and related respiratory & odour problems to people. Fluoride emissions will also be generated from acidulation of rock phosphate & curing of product. To control such emissions, air pollution control measures like Four-stage scrubbing system (PPGL+FRP Scrubber fan with suction duct), dust collector chamber & cyclone (Dryer cyclone & cooler cyclone) will be installed with effective efficiency. To control process emissions, four-stage venturi scrubber, cyclone & scrubbing system with anti-current will be installed. Appropriate stack height of DG Sets will be maintained as per CPCB norms. Emissions from plant stacks will be maintained within statutory limits prescribed by MPCB/CPCB.

1.6.2. Noise Pollution

During Construction Phase, main causes of noise will be operation of construction machineries & equipments like compressors, mixers, cranes, generators. Noise will also be generated from movement of vehicles carrying materials, loading & unloading activities, operation of DG Sets etc. Due to construction activities, there may be increment in noise levels in the nearest residential area that may also lead to nuisance and disturbance. However, all preventive measures will be executed to avoid noise pollution like limiting time of construction activity during daytime only, Regular noise level monitoring, provision of noise mufflers & noise suppression equipments to all machineries etc.

Proposed SSP/Fortified (Zincated/Boronated) SSP, GSSP/Fortified (Zincated/Boronated) GSSP and Mixed Fertilizer (NPK/PROM) Manufacturing Plant at Mouza, Marajghat, Nagpur, Maharashtra by VCMF

During Operation Phase, the most probable sources of noise generation in the project will be various instruments like blowers, vacuum pumps, process pumps, granulator dryers, coolers, crushers etc., & vehicular movement along the road around the plant. The proposed SSP project will be a smaller project with advanced technology and improved equipment both in terms of energy efficiency and less noise. Continuous noise and vibrations may cause several problems to human as well as animals. However, noise will be maintained within permissible limits by implementation of mitigative measures like use of suitable muffler system/enclosures/sound-proofing glass paneling on heavy equipment/pumps/blowers, insulation of equipments with enclosed doors, appropriate placement of equipments in such an orientation that would direct the noise away from sensitive receptors, plantation around the project etc.

1.6.3. Water Pollution

During Construction Phase, total water requirement for construction phase will be 10 KLD out of which, 7 KLD will be required by labours for domestic usage and 3 KLD will be required for construction activities. Freshwater during construction phase will be sourced by private tankers. Wastewater generated will be disposed through soak pits. Mitigation measures like dry vehicle cleaning, use of freshwater only for domestic works, no excavation during monsoon season etc. will be done to avoid negative impacts on the site.

During Operation Phase, the total water requirement of the project will be 265 KLD. Out of which, 138 KLD freshwater requirement will be sourced from Borewell, and the rest will be sufficed by re-using 127 KLD effluent generated from scrubbing of Fluorine gas. Improper disposal and handling of wastewater may lead to contamination of groundwater that could eventually lead to scarcity in the near future. However, VCMF will abide by the concept of "Zero-liquid Discharge" project. The plant will execute the mitigation measures like collection of stormwater and reuse, regular monitoring, dewatering if sludge etc., to prevent contamination and deterioration of water resources.

1.6.4. Waste Management

During Construction Phase, improper storage and disposal may increase the risk of microbial contamination that would lead to foul smell. The project being in the vicinity of residential and agricultural areas may cause pathogenic diseases among people nearby. Construction wastes like rocks, asphalt, metal, gypsum etc. will also be generated from construction activities. All these activities may lead to deterioration in aesthetics of the area, disturbance in routine activities of people in nearby residential areas if not disposed off properly. VCMF therefore has planned to abide by preventive measures like use of designated dustbins, disposal of C&D wastes to C&D disposal sites, reuse of recycling materials, reuse of excavated soil in site levelling etc. to diminish impacts from construction phase of proposed project.

During Operation Phase, there will be generation of several kinds of hazardous wastes from the project like discarded containers/barrels/liners, used/spent oil etc. Hazardous wastes may cause harm if not disposed off properly. There is potential for accidental spills while re-fueling or servicing vehicles and through the breakage due to wear and tear. Thus, proper disposal of waste is required for to maintain hygiene at site. Additionally, improper disposal of municipal waste in site could lead to pathogenic diseases and related ailments among staff and nearby people. VCMF shall comply with possible mitigation measures like disposal of industrial hazardous wastes such as discarded containers & barrels to Common Hazardous Waste Incineration Facility,

Proposed SSP/Fortified (Zincated/Boronated) SSP, GSSP/Fortified (Zincated/Boronated)
GSSP and Mixed Fertilizer (NPK/PROM) Manufacturing Plant
at Mouza, Marajghat, Nagpur, Maharashtra by VCMF

reuse of used oil for lubrication of machines etc., to avoid damage to environment from accumulation and contamination of hazardous wastes.

1.6.5. Land Environment

Earlier, land-use of the project was agricultural. However, it has been changed to agricultural as per permission granted by District Magistrate, Nagpur.

During Construction Phase, land cover of site is vacant/undeveloped land. It will be developed into fertilizer complex. There are a few trees located in the site. However, development will be done in such a way that no tree will be transplanted or uprooted during development.

During Operation Phase, there may be decremental impacts to nearby areas as the majority of surrounding areas are agricultural and residential. Improper disposal of waste, effluent etc., may damage to land environment of project site and surroundings. Mitigation measures like proper disposal of municipal and hazardous wastes, precautions to avoid spillage etc., will be done to reduce impacts.

1.6.6. Soil Environment

During Construction Phase, soil erosion may happen if open areas are left without paving or plantation. Thus, it is required to either pave or green the open areas. Sanitation and waste management practices will be adopted, used oil will be stored and disposed responsibly, spillage will be avoided to reduce impact to soil during construction phase.

During Operation Phase, spillage of material like effluent, chemical, hazardous waste, used oil and fuel may contaminate the soil. Due to improper disposal of solid waste & liquid waste includes the leaching from biodegradable waste and effect on flora from spillage of waste on soil. Improper disposal of Effluent during shutdown may encounter soil and contaminate. As described in baseline, the soil quality of the project site has medium fertility with adequate levels of micronutrient. Similarly, soil quality of nearby monitoring stations has also been found to be in low to medium fertility status. The industry will adopt every measure to prevent oil spillage. It will be mandated that there will be no disposal of hazardous waste into the soil.

1.6.7. Ecology and Biodiversity

During Construction Phase, Due to operation of construction machineries, construction works and influx of labours, there may be disturbances experienced to local pets. Effect may also be observed to micro species in and around the project site. There will be no uprooting or transplantation of existing trees on the plant. Development will be done in such a way that all trees will get retained. Best practices will be executed during construction activities to avoid any loss of species.

During Operation Phase, the impact on the surrounding ecology of the project will mainly occur from the deposition of air pollutants. There will be minor increment anticipated in air components of environment. However, after implementation of air pollution control measures and emission control mitigation measures, the impact will be insignificant. Also, the proposed project will be Zero-liquid discharge project. Thus, no major impact is anticipated due to the proposed project. All MPCB and MoEF&CC standards shall be maintained. Beside above, dense green belt has will be developed all along the boundary premises which will act as a barrier for noise and air pollution.

Proposed SSP/Fortified (Zincated/Boronated) SSP, GSSP/Fortified (Zincated/Boronated)
GSSP and Mixed Fertilizer (NPK/PROM) Manufacturing Plant
at Mouza, Marajghat, Nagpur, Maharashtra by VCMF

1.6.8. Socio-Economic Environment

During Construction Phase, there will be development of shed, commissioning of machineries and related foundation works will be done. Approx. 100 no. of labours will be employed for construction phase. Local labours will be hired that would increase the livelihood and income generation of nearby people. The project construction activity will have positive impact on the social environment. Accident and Noise related problems in the plant are the main concerns for local labour. Measures like sanitation, drinking water facility, provision of PPE's etc., will be done at site for welfare and safety of labours.

During Operation Phase, Employment will be given to 165 no. of people (Temporary-110 no. & Permanent-55 no.). Indirect employment opportunities being generated in various activities like raw material and final products transportation, contractual manpower for non-critical activities at the plant (canteen, gardening, housekeeping etc.). The industrial growth of the region will help in infrastructure development in the area. The proposed production will increase the indigenous production of fertilizers that would help to generate income for government through Taxes. The Project shall contribute towards local training and employment programmes. CSR Activities will be undertaken by VCMF for people and communities outside the project. All staff are provided with personal protective equipment like ear plugs/mufflers, masks, gloves, etc as required. Workers medical Tests are undertaken periodically. OHSAS guidelines are followed in the plant.

1.6.9. Conclusion

The impacts anticipated vary from moderate to low significance and magnitude. Minimal impact is anticipated during construction phase that will be recovered by following appropriate environment management control measures. However, during operation phase, impact is anticipated due to increased polluted air quality, wastewater generation and increased noise level. The project also has various positive impacts like indirect employment generation, increase in the indigenous production, and ease of the availability of chemical fertilizers to farmers emission reduction from vehicular movement. It is believed that the anticipated negative impacts can be normalized by taking the proposed mitigation measures.

1.7. ENVIRONMENTAL MONITORING PROGRAMME

Environmental monitoring plan will be implemented as per regulatory requirement to comply the necessary compliances. Environmental monitoring plan will be implemented as per regulatory requirement to comply the necessary compliances. As per the MoEF&CC guideline, Environment monitoring report and compliance of conditions mentioned in the environment clearance will be submitted to the RO-MoEF&CC, SPCB, MoEF&CC online portal i.e., parivesh and shall be uploaded on company's website. Compliances will be submitted in month of June and December for the period of April to September and October to March respectively. Third party laboratory (approved MoEF&NABL laboratory) shall be appointed for carrying out the monitoring. Also, self-environmental audit, Health & safety audit shall be conducted annually.

1.8. ADDITIONAL STUDIES

Risk assessment study has been undertaken to identify the Hazard and preparation of mitigation. On-site and Off-site Emergency plan will be adopted in the plant. Following safety measures have been recommended by the plant.

Proposed SSP/Fortified (Zincated/Boronated) SSP, GSSP/Fortified (Zincated/Boronated) GSSP and Mixed Fertilizer (NPK/PROM) Manufacturing Plant at Mouza, Marajghat, Nagpur, Maharashtra by VCMF

- Safe operating procedures should be available for all operations practices and equipment.
- The workers should be informed of the consequences of failure to observe the safe operating procedures.
- Electrical resistance for earthing circuits should be maintained.
- The preventive maintenance will be planned and carried out as per plan to avoid the failure of flanges, pipelines, and other component of transferring line. The leakage/spillage will be confined to the dyke area underneath the vessel.
- Acid unloading standard procedure will be in place and will be implemented for safe unloading of road tanker.
- Static earthing provision will be made for tanker unloading.
- Drum handling trolleys will be used for transportation of drums up to plant and internal handling from storage to process area.
- Fire extinguishers will be provided as required.
- First aids boxes will also be provided at different places.
- Water showering system will be provided to the flammable chemicals storage area.
- Area will be declared as "NO SMOKE ZONE".

1.9. PROJECT BENEFITS

The project will be beneficial to nearby people. Through CER/CSR/ISC activities company management will be committed to improve infrastructural facilities for the local people in field of Environmental, Medical, and Transportation etc. Based on the preliminary site visit, the infrastructure demand in the villages will be assessed based on need and priority.

- The proposed project will lead to direct and indirect employment to total 180 persons for facilities like transportation, contractual labour for loading/unloading of materials and unskilled labours.
- Training programs will be set up for the development of local community as per the work requirement.
- Induced secondary development in the area.
- Increased cash flow and stimulation of local economy within the host community and localized economic benefits from materials supplies by local contractors
- Training and skill development of the local population for their better livelihood.
- Indirect business opportunities to the local people shall be available during the construction as well as the operation phase
- Development in housing, electrification, medical, health sector will improve.
- Enhancement in infrastructure facilities and utilities further improving the living conditions in general.
- It will result in improvement in the economy of the local vendors.

1.10. ENVIRONMENT MANAGEMENT PLAN

OH&S policy and EHS policy will be adopted by the plant for sustainability. A separate EMP cell, Fire & Safety cell and Occupational Health Centre will be provided in the plant for compliance of Environmental management plan and OHSAS guideline.

The total estimated cost of the project is **Rs.** 55 Crores. Construction activity will start after grant of Environmental Clearance to the project and plan approval. Accordingly, the estimated time of completion of construction works will be 24 months. Approx. Rs. 115 Lakhs of will be contributed for implementation of Environment Management Plan.

Proposed SSP/Fortified (Zincated/Boronated) SSP, GSSP/Fortified (Zincated/Boronated) GSSP and Mixed Fertilizer (NPK/PROM) Manufacturing Plant at Mouza, Marajghat, Nagpur, Maharashtra by VCMF

Company will spend cost on environment management plan for compliance of standards, norms laid down by GoI and environmental sustainability.

VCMF will implement all guidelines laid down by CPCB and MoEF&CC for CREP (Corporate Responsibility for Environmental Protection) and submit the annual compliance of the same to the MPCB.

1.11. CONCLUSION

Thus, it can be concluded on a positive note that after implementation of the mitigation measures and Environment Management Plan, the operation of the project will have no major impact on environment.